

BA ØKONOMI - HA (JUR.) 1. DEL

Vintereksamen 2014-2015

Ordinær eksamen

Skriftlig prøve i: 420141E002 Grundlæggende formueret

Varighed: 4 timer

Hjælpemidler: alle

Opgave:

En gruppe fiskere ved Limfjorden har længe været plaget af de mange søstjerner, der ødelægger fiskeriet af muslinger i fjorden. Efter nogle års undersøgelser har man opdaget, at problemet kan laves til en forretning, ved at søstjerneerne fanges og laves til proteinpulver, der tilsættes svinefoder. Gruppen af fiskere har derfor sammen oprettet selskabet Asteroidea A/S, som producerer og sælger pulveret. I virksomheden, der har til huse i Nørresundby, er der i alt 15 ansatte, heriblandt Alice. Alice har til opgave at køre søstjerner ind fra bådene og andre forefaldende opgaver. Til at styre virksomhedens daglige drift har man ansat Bent, hvis opgave det er at organisere produktionsarbejdet og at få indkøbt og vedligeholdt maskinerne. Endvidere har man ansat Hans til at tage sig af salg og markedsføring af pulveret over for landmænd og firmaer, der handler med foderstoffer. Samtidig har Hans til opgave at stå for personalepleje inden for et budget på 2.500,- om året, hvilket typisk bliver brugt på rundstykker ved fødselsdage og en grillfest om sommeren.

Hans har netop været på en messe for foderproducenter. Her var det Hans' opgave at præsentere virksomhedens nye pulver for så mange mennesker som muligt. Ved messen talte Hans med en repræsentant fra KvaliFoder ApS, som er Jyllands største forhandler af svinefoder. Repræsentanten havde aldrig før hørt om et pulver lavet på søstjerner, men var imponeret over, at det havde så højt et indhold af protein i forhold til eksisterende produkter. Han spurgte derfor, om det ikke var meget dyrere end konventionelt pulver. Hans havde ikke helt styr på priserne, så han lovede derfor at sende et konkret tilbud, når han kom hjem fra messen. Hjemvendt fra messen sendte Hans via sin sekretær en e-mail med følgende ordlyd til KvaliFoder ApS:

”Vi har undersøgt priserne, og vi kan tilbyde op til 10.000 kg Asteroidea-pulver lige nu til en pris på 132,- pr. 100 kg., hvis du slår til i denne uge! Vi leverer, når du ønsker det.”

Hos KvaliFoder ApS syntes man, at det var værd at forsøge sig med det nye pulver, da det kostede lidt mindre end halvdelen af det, man normalt skulle give for konventionelt pulver. Derfor svarede de samme dag:

”Tak for et godt tilbud. Vi tager de 10.000 kg med levering inden 4 uger.”

Hans bekræftede dagen efter ordren pr. e-mail og vedhæftede en faktura, hvoraf følgende fremgik:

”Levering af 10.000 kg á kr. 312,- pr. 100 kg, i alt at betale kr. 31.200,-.”

KvaliFoder ApS mente ikke, at det var den aftalte pris, og de forlangte levering til en pris på kr. 132,- pr. kg. Hans mente derimod, at den rigtige pris måtte være kr. 312,- da dette var Asteroidea A/S' almindelige pris for søstjerne-pulver, og da prisangivelsen på kr. 132,- skyldtes, at sekretæren, der skrev e-mailen, havde tastet forkert.

På messens anden dag var Hans lidt nedtrykt. Han havde om morgenen fået at vide, at han var blevet afskediget med virkning om 3 måneder. Dette skyldtes, at salget af pulver gik trægt, og at man derfor måtte skære i udgifterne til lønninger. Heldigvis mødte Hans sin gamle kammerat Sophus. De to havde aftjent værnepligt sammen og havde ikke talt sammen de sidste fire år. Hans fortalte, at han nu var ansat hos Asteroidea A/S, hvor han havde til opgave at markedsføre det unikke pulver lavet på søstjerner og at sørge for personalepleje. Hans gav Sophus sit visitkort fra Asteroidea A/S, hvorpå der blandt andet stod, at Hans var "Manager of Human Relations and Marketing".

Sophus var efter en længere karriere i militæret gået i gang med at sælge konsulentytelser til små og mellemstore virksomheder. Sophus tilbød kursuspakker vedrørende bedre samarbejde i virksomheder og var særlig stolt af sine overlevelsesture, som virkelig kunne ryste medarbejdere sammen. For gammel venskabs skyld tilbød Sophus den sidste overlevelsestur i sæsonen til medarbejderne på Asteroidea A/S til kr. 75.000,-, hvilket var halv pris. Det syntes Hans var et rigtig godt tilbud, og da der allerede havde været snak om en 'ryst-sammen-tur' i virksomheden, valgte Hans at takke ja til Sophus' tilbud.

Nogle dage efter modtog Asteroidea A/S en stor konvolut med instruktioner og brochurer om overlevelsesturen og en regning på kr. 75.000,-. Da Hans var lidt nedtrykt over at være blevet fyret, havde han helt glemt at fortælle andre om overlevelsesturen. Direktøren og bestyrelsen for Asteroidea A/S mente ikke, at der var penge til turen, og mente heller ikke, at selskabet var bundet til en aftale med Sophus, da der ikke var afsat så mange penge til personalepleje.

Spørgsmål 1 (30%)

- a) Giv en begrundet redegørelse for retsstillingen i forholdet mellem Asteroidea A/S og KvaliFoder ApS og tag stilling til de argumenter, parterne fremfører.**
- b) Tag begrundet stilling til, om der er indgået bindende aftale mellem Asteroidea A/S og Sophus.**

Efter afklaring af uenigheden om prisen for søstjernepulveret indgik KvaliFoder ApS og Asteroidea A/S en ny aftale om regelmæssig levering af ca. 5.000 kg pr. måned. Asteroidea A/S afsendte herefter hver den første i måneden en faktura på det beløb, som KvaliFoder ApS havde modtaget leveringer for. Af fakturaerne fremgår følgende om betalingen:

"Betales senest den 13. i måneden."

I december 2014 faldt den 13. på en lørdag. KvaliFoder ApS har imidlertid likviditetsproblemer, så betalingen for december 2014 er i begyndelsen af januar 2015 endnu ikke betalt.

Spørgsmål 2 (10 %)

- a) *Fra hvilket tidspunkt vil Asteroida A/S kunne kræve rente af den forsinkede betaling efter rentelovens regler, såfremt leveringsaftalen mellem parterne ikke indeholder bestemmelser om betalingstidspunktet?*
- b) *Bliver svaret anderledes, hvis leveringsaftalen mellem parterne indeholdt følgende ordlyd: ”Der udstedes hver den første i måneden faktura for leverancer foretaget i måneden forinden. Kvalifoder ApS skal betale fakturaerne senest den 13. i måneden”?*

Bent, som står for den daglige drift, køber hos leverandøren af produktionsmaskinerne hvert kvartal de reservedele og det udstyr, man har brug for i produktionen. Mandag morgen er det et kvartal siden sidste indkøb, og Bent har en liste med forskellige knive, hjullejer og smøreolier, han mangler til det kommende kvartal. Knive og hjullejer ødelægges hurtigt på grund af saltindholdet i søstjerne, så derfor har Bent længe været på udkig efter en alternativ leverandør til den nuværende fabrikant Stahl & Maschinen GmbH, der hører hjemme i Köln i Tyskland. Da Bent endnu ikke har fundet en alternativ leverandør, sender han en bestillingsliste på knive, hjullejer og smøreolie ud fra den prisliste, han fik udleveret af Stahl & Maschinen GmbH ved første henvendelse. Bent skriver en liste over, hvor mange knive, hjullejer og hvor meget smøreolie, han skal bruge. Priserne skriver han ikke på listen. Bestillingslisten adresserer han til Stahl & Maschinen GmbH's adresse i Tyskland. Brevet med bestillingslisten sendes samme morgen, ved at Bent lægger brevet i en af Post Danmarks postkasser på vej ned til bageren.

Tilbage på kontoret sidder Bent med sit morgenbrød og leder på internettet efter alternative leverandører til sliddele til produktionen. Han er så heldig at finde en leverandør i Polen, som reklamerer med 40% rabat på hele deres sortiment til nye kunder, men kun i indeværende måned. Bent ringer til leverandøren. Denne virker troværdig, og da Asteroida A/S skal spare penge, vil Bent prøve den nye leverandør. Han skriver derfor endnu et brev til Stahl & Maschinen GmbH, hvoraf det fremgår, at Asteroida A/S fortryder bestillingen af reservedele på listen dateret samme dag. Brevet sender Bent samme eftermiddag med Post Danmark og bestiller straks herefter de alternative reservedele hos den polske leverandør. Brevet med bestillingslisten ankommer med postvæsenet på Stahl & Maschinen GmbH's adresse i Köln onsdag formiddag, hvor det blive åbnet og læst. Torsdag formiddag ankommer brevet med fortrydelsen, som også blev åbnet og læst af en medarbejder hos Stahl & Maschinen GmbH. Alle bestillinger bliver normalt samlet sammen og besvaret om mandagen, hvor også bestilte varer findes på lagret og sendes til kunderne.

Mens Bent venter på leverancen fra den nye polske leverandør, giver han sig til at se virksomhedens kundekonti igennem. Her opdager han, at der mangler betaling for to leverancer til Det Lokale Dyrlægehus ApS, som har til huse i samme by som Asteroida A/S. Dyrlægerne i byen har ad to omgange købt en portion proteinpulver til dyrlægernes egen blanding af foder til syge dyr. Den første leverance skete kort tid efter, at Asteroida A/S begyndte at producere, og man skrev derfor ikke en kontrakt. Aftalen om den første leverance blev indgået pr. telefon, hvor man aftalte leveringstid, mængde og pris. Leveringen blev foretaget som aftalt, og der blev straks efter sendt et brev med krav om betaling inden 14 dage til Asteroida A/S' konto i den lokale bank.

Den anden leverance er foretaget to måneder senere end den første og angår en bestilling pr. e-mail. Det blev i e-mailen aftalt, at betalingen skulle ske til Asteroida A/S' nye konto. Dog var kontonummeret til betalingen angivet forkert i e-mailen, da Asteroida A/S netop havde skiftet bank. Det er nu mere end to uger

siden, at den sidste portion proteinpulver blev leveret. Bent kontakter herefter Det Lokale Dyrslægehus ApS, som oplyser, at man endnu ikke har åbnet pakkerne med proteinpulver, og at man ikke har tid til at gennemgå økonomien lige nu på grund af akutte sager om fugleinfluenza. Bent forlangte straks betaling eller varerne retur.

Spørgsmål 3 (35%)

- a) Giv en begrundet redegørelse for om Asteroidea A/S er bundet af bestillingslisten sendt til Stahl & Maschinen GmbH.**
- b) Gør rede for hvor vidt Asteroidea A/S har krav på at få betaling og på at få varerne retur fra Det Lokale Dyrslægehus ApS.**

Bent, der går meget op i at organisere produktionsarbejdet, har længe iagttaget Alice og hendes arbejdsrutiner. Han synes, hun kan gøre det bedre, og efter at Bent har været på et kursus i "Lean Production", beslutter han, at Alice også skal lære lidt om at være mere effektiv.

Bent inviterer derfor Alice til en brainstorm-session, hvor de sammen skal udtænke nye effektive produktionsgange. Alice beretter om, hvorledes hun godt kunne bruge en "støvsuger" til at suge søstjerner op fra bunden af kutterne. Hun ved, at der allerede findes en på markedet, men den koster næsten 1 million kroner. Hun mener imidlertid, hun kan lave en for det halve, hvis hun og Bent samarbejder herom. Bent bliver straks begejstret, og de to går derfor i gang med at konstruere en maskine.

Efter 14 dage er prototypen klar, og Alice skal afprøve den i en kutter. Imidlertid bliver prototypens rør hurtigt stoppet til. Bent beder Alice om at vente, til han har hentet noget værktøj inde på proteinfabrikken, men Alice er utålmodig og kan ikke vente til han er tilbage.

Sammen med skipperen på kutteren, Viggo (der er en af stifterne af, og også medejer af Asteroidea), hopper Alice ned i lastrummet, hvor hun forsøger at få søstjerneerne ud af det stoppede rør. Alice beder skipperen om at starte maskinen, da hun mener, den nu vil virke. Da skipperen starter maskinen, sker der først ingenting, og Alice kigger derfor ind i røret. Straks efter begynder maskinen at suge kraftigt, og skipperen, der intetanende står oppe ved maskinen, hører ikke, da Alice får suget hovedet ind i røret. Skipperen slukker maskinen efter 3 minutter, men da er Alice afgang ved døden.

Alice's efterladte mand (der er uden arbejde) sagsøger nu såvel Bent, Asteroidea A/S som skipperen for tab af forsøger, opgjort til i alt kr. 2.000.000,- . Alle de sagsøgte afviser at være erstatningsansvarlige.

Spørgsmål 4 (25%)

- a) Tag begrundet stilling til hvorvidt Bent, Asteroidea A/S og/eller skipperen er ansvarlige for det fremsatte krav.**